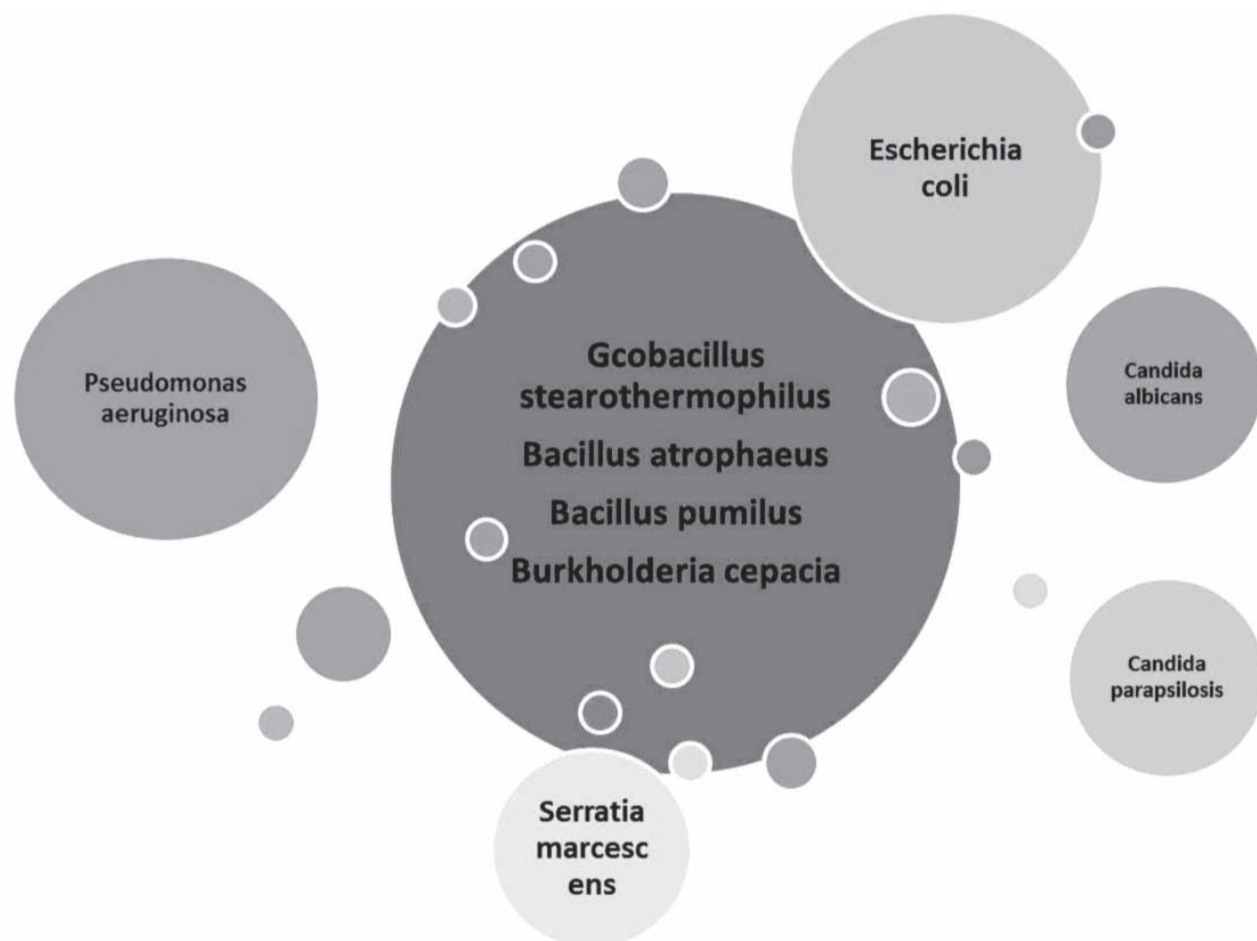

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕЄСТРАЦІЇ ВЛІ

ЧИТАЙТЕ У НОМЕРІ

- **Актуальні проблеми реєстрації ВЛІ;**
- **Інтерв'ю з головою Асоціації медичних сестер України Івашко Г. М.;**
- **Новини з регіонів;**
- **Як отримати статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» для усього закладу;**
- **Запорука чистих рук – вчасна та «розумна» антисептика.**

Щороку ми змушені повертатися до проблеми внутрішньої лікарняної інфекції, оскільки вона стає ближчою до кожного – і до пацієнта і до медичного працівника, і до відвідувача закладу охорони здоров'я. На жаль, ми спостерігаємо збільшення кількості випадків. Навіть не зважаючи на різноманітні програми по профілактиці внутрішньої лікарняних захворювань, відсоток хворих не зменшується. Лікарі зараз нерідко стикаються з ситуаціями, коли незначні травми призводять до затяжного лікування в результаті зараження ран стійкими до ліків мікробами. Все частіше по всьому світу спостерігаються такі випадки і не завжди вони закінчуються перемогою пацієнта у боротьбі з інфекцією. В країнах ЄС від внутрішньолікарняних інфекцій щорічно помирають близько 25 тис. пацієнтів. Прошло вже більше десяти років після опублікування Глобальної стратегії ВООЗ зі стримування розвитку стійкості (резистентності) до антимікробних препаратів. Однак, і це не стало на заваді і не вплинуло на показники ризиків та небезпек, з якими доводиться жити лікувальним установам.

Слушну думку висловлюють експерти Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) про те, що високий рівень такої захворюваності пов'язаний із ростом стійкості збудників внутрішньолікарняних інфекцій до дії протимікробних препаратів (антибіотиків, антисептиків та дезінфектантів). Рівень цього виду захворюваності у розвинених країнах світу

сягає 44%. За визначенням ВООЗ, кожний десятий пацієнт інфікується збудниками ВЛІ.

В Україні, за останні роки, фахівці в галузі охорони здоров'я не можуть змалювати повноцінної картини, яка б висвітлювала данні кількості випадків захворювання. Офіційна реєстрація подає лише 4 тис. випадків ВЛІ щороку. Однак, це далеко не те число, що відповідало б реальності. Саме тому, держава не звертає увагу на цю гостру проблему та не вживає належних заходів до її унеможливлення. Потрібен чіткий механізм реєстрації випадків захворювання. Якщо в ЗОЗ не будуть реєструвати госпітальні інфекції, то ніколи держава не зверне увагу на цю проблему і не будуть виділяти кошти.

Статистика експертів ВООЗ свідчить, що нозокоміальні інфекції в розвинених країнах виникають у 5-10% пацієнтів, у відділеннях інтенсивної терапії – більш ніж у 25% хворих. У країнах, що розвиваються, цей показник може в деяких випадках перевищувати 40%. Щорічно в Європі реєструється 5 000 000 випадків інфекцій, що пов'язані з наданням медичної допомоги (46-93 випадки на 1000 пацієнтів). Це вимагає 25 млн. додаткових ліжко-днів перебування хворих в стаціонарах. В цілому ж додаткове лікування, догляд, реабілітація таких хворих потребують не менше 13 – 24 мільйонів євро щороку.

Для порівняння, захворюваність інфекціями, що пов'язані з наданням медичної допомоги становить: у Швеції – 117 випадків на 1000 пацієнтів, в Іспанії –

100/1000, США – більше 50/1000, в Росії 0,9-0,8/1000 (середній показник 2004-2010рр.). В Україні, ситуація аналогічна тій, що склалась в Російській Федерації. На жаль, і на сьогодні, офіційна статистика захворюваності внутрішньолікарняними інфекціями в нашій країні не відображає істинну картину. В Україні реєструється лише декілька тисяч випадків внутрішньолікарняних інфекцій на рік (із них 45% - післяопераційні ускладнення, 43% - гнійно-септичні інфекції новонароджених і породіль, 6% - інфекції сечовивідних шляхів, 6% - інші інфекції). (В. А. Бусел, В. Д. Малюга Основні принципи профілактики внутрішньолікарняних інфекцій // «Практика управління медичним закладом» №3, 2012).

Отже, очевидним є те, що проблема існує і потрібно шукати шляхи її вирішення. Фахівці ВООЗ вважають, що реально захворюваність на ВЛІ на території України може бути як мінімум на порядок вища за ті показники, що оприлюднює наша офіційна статистика. Питання реального висвітлення реєстрації постійно обговорюється на конференціях. Асоціація «СОІК» також стурбована цим питанням. Як громадська організація ми постійно намагаємося привернути увагу медиків до цієї проблеми. Нещодавно, ми поспілкувалися на цю тему з головою Асоціації медичних сестер України Галиною Миколаївною Івашко. Читайте інтерв'ю на ст. 2 цього номеру.

Керівник асоціації «СОІК»
Ольга Хеленюк

Асоціація “СОІК” поцікавилася: Ексклюзивне інтерв'ю з головою Асоціації медичних сестер Галиною Миколаївною Івашко

15 років поспіль в Україні активно діє Асоціація медичних сестер України. На сьогоднішній день Асоціація займає активну позицію в системі охорони здоров'я. Головною метою створення та діяльності Асоціації є сприяння захисту правових, професійних, економічних, культурних та інших інтересів медичних працівників, а особливо найчисельнішої ланки – медичних сестер.

Наша організація від самого початку створення заручилася неабиякою підтримкою з боку Асоціації медичних сестер. Ми завжди є активними учасниками, іноді співорганізаторами, конференцій та інших медичних подій.

Нещодавно спеціаліст «СОІК» Ірина Іванова поспілкувалася з головою Асоціації Івашко Галиною Миколаївною. Нам стало цікаво почути її думку з приводу проблеми реєстрації ВЛІ. Також, отримати її оцінку нашої діяльності, зокрема проекту «Чиста лікарня безпечна для пацієнта».

Ірина: Як Ви вважаєте, в чому основна проблема того, що в Україні не ведеться належна реєстрація ВЛІ у закладах охорони здоров'я?

Галина Миколаївна: Механізм реєстрації ВЛІ здійснюється згідно чинних нормативних документів, які є обов'язковими для виконання медичними працівниками. Але, на жаль, на практиці багато даних про випадки ВЛІ приховуються.

Ірина: На Вашу думку, чи можуть громадські організації, такі як Асоціація медичних сестер та Асоціація «СОІК», вплинути на створення єдиного механізму реєстрації ВЛІ?

Галина Миколаївна: Фактично, Асоціації не впливають на реєстрацію, так як є наказ, який потрібно виконувати. На мій погляд, в профілактиці ВЛІ може ефективно вплинути страхова медицина. Якщо застрахований пацієнт отримує ВЛІ в ЗОЗ, страхова компанія згідно договору та фінансових витрат на лікування хворого отримує достовірний діагноз. Це дозволить нам мати більш чітку інформацію.

Медичні сестри відіграють важливу роль в профілактиці ВЛІ в закладах охорони здоров'я. Зусиллями спеціалістів Асоціації «СОІК» проходить навчання медичного персоналу. Адже головне – донести суть проблеми, її небезпечність і навчити персонал переривати ланцюг інфекції.

Ірина: Як Ви можете оцінити сучасний стан гігієни в ЗОЗ?

Галина Миколаївна: За останні 6-7 років гігієнічний стан значно змінився і набув сучасності. Для медичного персоналу це: по-перше – можливість вчасно та швидко провести антисептичну обробку рук сучасними спиртовими препаратами; по-друге – можливість підтримувати особисту гігієну; по-третє – створення комфортних умов для праці.

Не можна залишити без уваги і той факт, що фінансування лікарень не на вищому рівні. Але якщо адміністрація закладів охорони здоров'я прагне до нових стандартів в налагодженні санітарно-епідеміологічного режиму та впровадженні сучасних технологій – то не існує перешкод для таких господарів.

Ірина: Чи дотримуються медики усіх прописаних норм законодавства?

Галина Миколаївна: Так, але не в повному обсязі. На жаль база санітарно-епідеміологічного режиму на сьогодні не досконала. Накази відмінюють (наприклад Наказ № 720 «Про покращення медичної допомоги хворим з гнійними хірургічними захворюваннями та посилення заходів по боротьбі з внутрішньо лікарняною інфекцією», ОСТ 42-21-2-85. «Стерилізація та дезінфекція виробів медичного призначення методи, засоби та режими») скасовані МОЗ України, а на зміну нічого не впровадили. Тому, в першу чергу, слід удосконалити нормативну базу.

Ірина: Проект «Чиста лікарня безпечна для пацієнта», на Вашу думку, може вплинути на санітарно-епідеміологічну ситуацію в Україні?

Галина Миколаївна: Так, звичайно. Адже, для отримання цього статусу спеціалісти Асоціації «СОІК» навчають персонал теоретичним та практичним навичкам. І на сьогоднішній день це єдина громадська організація, яка безкоштовно допомагає ЛПУ налагодити санітарно-протиепідемічний режим, впроваджувати сучасні технології згідно чинних наказів МОЗ України, зорієнтувати персонал у виборі безпечних дезінфікуючих засобів. Важливим здобутком для медичного персоналу є усвідомлення проблеми, яку несе за собою ВЛІ.

Ірина: Дайте Вашу власну оцінку діям нашої асоціації в межах проекту.

На фото: Івашко Г.М.

Галина Миколаївна: 12 балів за 12-ти бальною шкалою оцінки.

Питання: Які заходи та громадські ініціативи готує Асоціація медичних сестер України на 2014 рік?

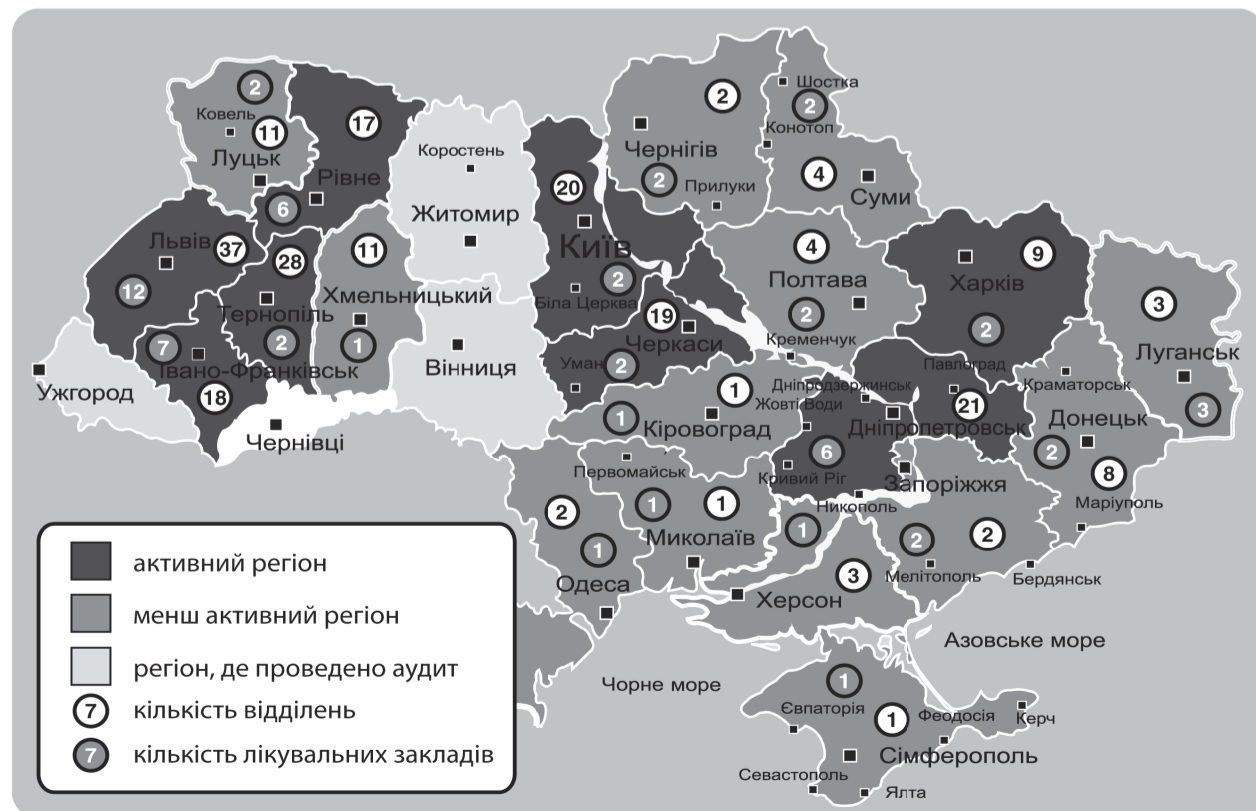
Галина Миколаївна: Зараз ми займаємось розробкою документу «Інструкція зі збору, сортування, транспортування, зберігання, дезінфекції та прання білизни в лікувально-профілактичних закладах», адже не належно випрана та продезінфікована лікарняна білизна є одним із факторів передачі ВЛІ.

В травні плануємо провести секційне засідання для операційних сестер на тему «Використання одноразового операційного покриття для забезпечення профілактики ВЛІ». Секційне засідання для головних медсестер за участю представників лікарень, які мають статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта», поділитися досвідом та перевагами даного проекту. Це дозволить іншим лікувальним закладам долучитись до проекту. Також, в планах проводити міжрегіональні щомісячні конференції по профілактиці ВЛІ.

Хочу підкреслити, що ці заходи будуть проводитися також за участю Асоціації «Служби організації інфекційного контролю». Ми Вам щиро вдячні за допомогу та співпрацю.

Бесіду вела спеціаліст асоціації «СОІК» Іванова Ірина

Географія проекту «Чиста лікарня безпечна для пацієнта»

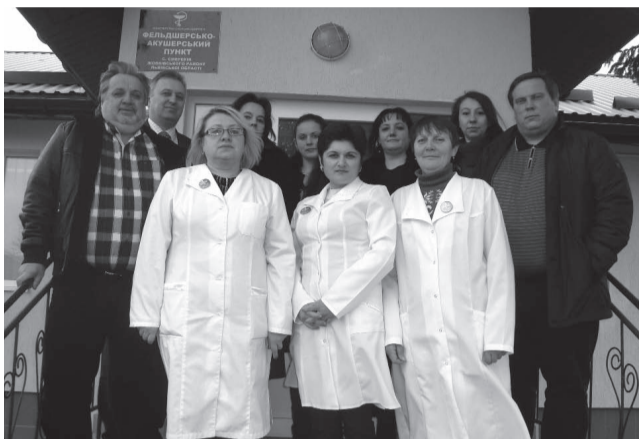
Станом на 15 лютого по всій Україні статус отримали 215 відділень закладів охорони здоров'я. На карті можна знайти інформацію про кількість закладів та відділень кожного окремого регіону. Також, за допомогою інтернету, можна потрапити на сайт асоціації «СОІК»

www.soic.in.ua,
з мобільного телефону потрапити на мобільну версію сайту www.soicmobi.com та проглянути всеукраїнський реєстр закладів із детальною інформацією.

НОВИНИ З РЕГІОНІВ

Львівщина:

5 грудня 2013 року відбулося вручення відзнаки «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» фельдшерсько-акушерському пункту села Смереків. Завідувач ФАПу – Паляниця Галина Миколаївна, з високою кваліфікаційною категорією, переможець у номінації «Кращий фельдшер» за підсумками роботи у 2012 році.

У заході прийняли участь:

Босий Володимир Ігорович – заступник голови Жовківської РДА, Шевців Ігор Євгенович – головний лікар Жовківської ЦРЛ, Галапац Наталія Богданівна – заступник головного лікаря з медсестринства, головний позаштатний спеціаліст департаменту ОЗ ЛОДА з медсестринства, секретар Смереківської сільської ради Гук Андріана Степанівна.

Відзнаку вручили: Шевчук Ірина Богданівна – президент Львівської обласної асоціації медичних сестер, Ковальський Олег Володимирович – президент асоціації «Служба організації інфекційного контролю», Галапац Надія Петрівна – фахівець асоціації «Служба організації інфекційного контролю».

Фельдшерсько-акушерський пункт села Смереків Жовківського району став першим у Львівській області та в Україні ФАПом, який отримав дану відзнаку.

Івано-Франківщина:

11 грудня 2013 року в Івано-Франківську поповнився список відділень, які отримали статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». В дитячій обласній клінічній лікарні під час проведення щоквартальної сестринської конференції цей статус отримало відділення для недоношених новонароджених дітей. В цьому відділенні вже тривалий час

персонал дотримується санітарно-гігієнічних вимог і підтримує чистоту на європейському рівні. Під час вручення таблички були присутні: головна медична сестра лікарні – Беркій Анна Дмитрівна, завідувач відділення для недоношених новонароджених дітей – Стефанишин Ірина Михайлівна, старша се-

стра відділення – Рожнів Тетяна Михайлівна, а також весь інший персонал відділення і медичні сестри лікарні.

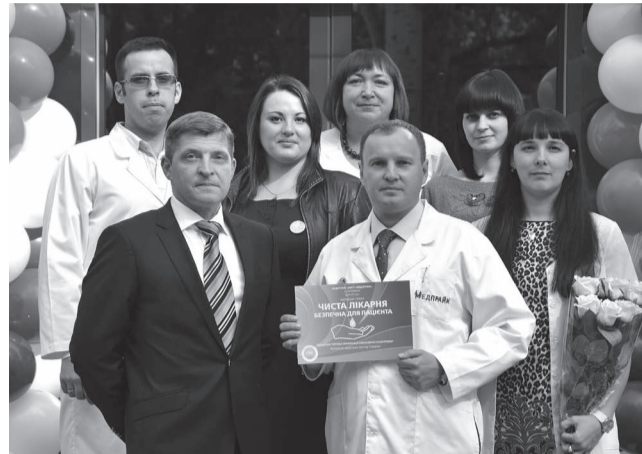
27 грудня 2013 року до списку приєдналися ще 4 відділення. Одне відділення Івано-Франківського обласного перинатального центру - відділення акушерської патології. Вручення таблички із статусом «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» відбулося під час проведення урочистої передноворічної конференції. Головний лікар установи - Вакалюк Ігор Васильович і заступник головного лікаря – Мигидин Ірина Василівна вручали грамоти і подяки працівникам. А відділення акушерської патології було нагороджене особливим статусом – «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Табличку вручили завідувачу відділення Любінцю Олегу Володимировичу та старшій акушерці відділення – Кардинал Олені Радимирівні. Також на врученні була присутня головна медична сестра установи – Матейчук Любов Василівна та працівники з інших відділень обласного перинатального центру.

Тоді ж статус отримали три відділення Івано-Франківської центральної міської клінічної лікарні. Вручення відбувалось в присутності заступника головного лікаря з медсестринства – Вариводи Галини Іванівни. Першу табличку із статусом «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» вручили центру нефрології та діалізу. Була присутня старша медична сестра Саска Любов Степанівна та інші працівники відділення. Другу отримало відділення анестезіології з ліжками для інтенсивної терапії. Табличку вручили завідувачу відділення Вовчуку Володимиру Михайловичу і старшій медичній сестрі Васюко Любов Василівні. Третю отримало відділення інвазивних методів діагностики і лікування. Були присутні лікарі, м/с та мол. м/с відділення, завідувач відділення Сорохтей Лілія Василівна та старша сестра Ковтун Євгенія Михайлівна.

Запоріжчина:

В м. Запоріжжя 4 жовтня 2013 року першими отримали нагороду «Медичний Центр «Медпрайм»». Центр здивував нас серйозним ставленням до системи гігієни. У 2013 році заклад переїхав до нового сучасного приміщення, тому ми одразу, та без сумнівів зрозуміли, що саме вони гідні нагороди. Тут панує тепла атмосфера, кожен з працівників приймає активну участь у житті медичного центру. До нагородження поставилися серйозно, головний лікар Донець Олександр Вікторович, вирішив зняти відео з описанням системи гігієни. Святковий настрій, усмішки, під час нагородження, це зворушливо не тільки для учасників проекту, а і для самих фахівців Асоціації «СОІК». Кожен пишається ними та розуміє, що це спільний крок до чистої та безпечної лікарні, а отже і до світлого майбутнього. Медичний центр «Медпрайм» іде в ногу з часом, співробітники вкладають душу в свою справу. Безмежна турбота про пацієнта та його безпеку панує у цьому центрі.

Також дуже значущим було вручення відзнаки «Чиста лікарня» у КУ «Міська клінічна лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги м. Запоріжжя», яке відбулося 17 жовтня 2013 року. Це велика лікарня, і першим отримало нагороду відділення урології. Особливий вклад та зацікавленість проявила головна медична сестра Антонюк Любов Фоківна. Вона завжди прагне донести своєму колективу цікаву та нову інформацію, адже сама завжди тримає руку на пульсі прогресу в медичній сфері. Відділення урології приємно здивувало своєю чистотою, спокійною робочою атмосферою. Всі режимні кабінети мають повне оснащення, прибиральний інвентар в

спеціально обладнаних місцях та в повному порядку. На врученні відзнаки «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» було очевидно – персонал відділення хвилювався, не залежно від своєї посади. Але, незважаючи на хвилювання, було видно як вони пишуться цим. Відділення перше у лікарні отримало такий статус. З них будуть брати приклад, це не тільки велика гордість, але й велика відповідальність. Слушно додати, що відділення працювало в такому режимі і до отримання статусу. Тому вони отримали заслужене визнання.

Луганщина:

У м. Луганськ 18 грудня 2013 року відбулося вручення статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» в Луганській обласній лікарні №2. Активно готувала відділення неврології заступник головного лікаря з медсестринства Олена Єгорівна Шевченко з підтримкою та допомогою головного лікаря Леоніда Олексійовича Покришка. Проведена велика робота у неврологічному відділенні. На закупівлю обладнання та ремонт гроші збирала лікарня власними силами та за допомоги небайдужих пацієнтів. Відділення змінилося повністю, починаючи з ремонту до системи гігієни. Велике бажання зробило відділення однією великою силою, вручення відбулося за участю журналістів, адже це було перше відділення в Луганській області, яке гідне відзнаки «Чиста лікарня безпечна для пацієнта».

Рівненщина:

Рівненська центральна міська лікарня взялася за налагодження чистоти та безпеки по відділеннях. Адже 1 листопада 2013 року заклад долучився до Всеукраїнського проекту «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Відділення ургентної хірургії першими в закладі отримали такий статус.

Вручення відбулося в присутності персоналу відділення. З вітальним словом завітав головний лікар Кучерук Євгеній Філімонович, також начмед

продовження на стор. 4-5

початок на стор. 3

Черниш Володимир Іванович. Вони відмітили, що цей проект є важливим доказом того, що персонал закладу слідує усім нормам та керується у роботі алгоритмами чистоти та безпечної роботи.

Слідом за цим відділенням статус отримало відділення планової хірургії. Разом із завідувачем відділення табличку на вхідних дверях розмістила старша медсестра Інна Миколаївна. Молодший медичний персонал відмітив, що відтепер їм стало вдвічі легше проводити прибирання, адже вони почали користуватися двовідерною системою для прибирання та дезінфекції лікарняних палат та кабінетів.

Асоціація «СОІК» продовжує роботу у ЦМЛ. Аудит проведено у трьох відділеннях: опаритолонгічно-травматологічному відділенні, відділенні нейрохірургії та відділенні гнійної хірургії. Сподіваємося, що дуже швидко, слідує рекомендаціям, вони отримають статус та увійдуть у Всеукраїнський реєстр проекту.

26 грудня 2013 року ще один заклад охорони здоров'я Рівненщини долучився до всеукраїнського реєстру програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». На порозі новорічних свят асоціація «СОІК» привітала лікарню УМВС України в Рівненській області і присвоїла такий статус. Потрібно зазначити, що до цього лікарня йшла поступово та розважливо. Вручення пройшло в урочистій атмосфері. Присутніми були начальник управління матеріального забезпечення УМВС України в Рівненській області Юрій Михальчук, головний лікар закладу Чуприна Ірина, персонал лікарні.

30 січня 2014 року до проекту долучилася КЗ «Рівненська обласна клінічна лікарня», а саме центр лапароскопічних та мініінвазивних хірургічних втручань. Після візиту у відділення стає зрозумілим, що вручення статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» - це лише доказ та підтвердження високого рівня гігієни та чистоти у відділенні. На офіційному врученні відзнаки був присутній головний лікар установи Зима Іван Ярославович. Він зазначив, що дане відділення є зразковим у лікарні, від самого початку його створення були закладені принципи якісної та безпечної роботи. Завідувач відділення, Потійко Олександр Васильович подякував персоналу за віддану щоденну працю та відмітив, що лише їхня наполегливість та чіткість виконання усіх маніпуляцій створюють комфорт та гарантують видужання кожному пацієнтові. Заступник головного лікаря з медсестринства Хіночик Валентина Миколаївна у своєму виступі розповіла, як стартував проект у лікарні, як спеціалістом Асоціації «СОІК» було проведено аудит, опрацьовані рекомендації, медичним персоналом прослухані лекції. На вручення також завітала голова Асоціації медичних сестер Романишина Людмила Костянтинівна. Вона привітала керівництво закладу, персонал відділення та подарувала старшій медсестрі корисний набір для контролю якості прибирання. В лікарні проведено аудит в семи відділеннях. Асоціація «СОІК» сподівається, що в найближчому майбутньому ці відділення теж будуть номіновані на звання чистих та безпечних.

Київщина:

Напередодні новорічних свят в Київському медичному центрі Healthy & Harry відбулось присвоєння та вручення статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Спільна, плідна робота розпочалася в жовтні з розробки гігієнічного аудиту по налагодженню санітарно-епідеміологічного режиму у лікувальному закладі. В грудні була завершена робота спеціалістом в межах проекту. Розпочалась підготовка до вручення статусу. 30 грудня 2013 року вперше в м.Київ статусом «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» нагороджена приват-

на клініка Healthy & Harry. Урочисте вручення відбулося в присутності всієї команди клініки. Зі слів вдячності та привітань розпочала свято президент клініки Тігіпко Наталя Іванівна. Відтепер кожен пацієнт клініки ще раз може переконавшись в надійній та якісній роботі медичного персоналу! Колектив СОІК бажає невичерпного ентузіазму у Вашій професійній діяльності!

Чернігівщина:

22 жовтня 2013 року відбулося вручення статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» в Пологовому будинку Чернігівської міської ради. Відтепер у відділенні анестезіології з ліжками інтенсивної терапії можуть пишатися відзнакою чистоти. Офіційне вручення проходило в актовій залі лікарні. Вступне слово сказав головний лікар Гусак Василь Іванович, відмітивши, що надання таких статусів для медичних закладів - це важлива справа. Також, присутніми були головна медсестра - Корма Надія Миколаївна, Геркалюк Святослав Романович - завідувач відділенням анестезіології з ліжками інтенсивної терапії. Разом зі спеціалістом Асоціації «СОІК» Карпенко Ольгою на вхідних дверях відділення було розміщено яскраву голубу табличку із надписом «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Кореспонденти телебачення «Новий Чернігів» зняли короткий репортаж, де відмітили основні моменти цього дійства. Компанія Лізоформ Медікал привітала персонал відділення святковим тортом із написом, який відтепер зустрічатиме усіх при вході у відділення. В лікарні це перше відділення, що відпо-

відає усім основним стандартам чистоти та гігієни. Сподіваємося, що в найближчому майбутньому усі відділення пологового будинку будуть відзначені таким статусом.

Волинь:

В гарній святковій атмосфері 19 грудня 2013 року в м. Любомль, що на Волині, відбулася справжня подія. Відразу десять відділень ТМО Любомльського та Шацького районів отримали статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». За час просування проекту по Україні такі випадки

є одиничними, коли відразу так багато відділень лікарні отримують таке звання. Участь у проекті розпочалася традиційно як для кожного закладу - спеціалістом Асоціації «СОІК» був проведений аудит. Персонал закладу дуже відповідально поставився до нашого візиту. Головна медична сестра Кривенчук Людмила Іванівна та заступник генерального директора ТМО по лікувальній роботі Ліщук Наталя Данилівна особисто провели спеціаліста «СОІК» по усіх відділеннях. Вручення відзнак пройшло позитивно та святково. Персонал кожного відділення на хвилинку відірвався від своїх робочих місць, щоб разом розмістити на вхідних дверях яскраву табличку із зазначенням статусу. Віднині, кожен з них гордий за відділення, в якому працює, та пообіцяв щодня підтримувати таке високе звання. Як зазначив генеральний директор ТМО Любомльського і Шацького районів Володимир Дибель, отриманий статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» дисциплінуватиме медперсонал і пацієнтів. Лікарні залишилися зовсім не багаті. На доопрацюванні по до оснащення гігієнічної моделі три відділення. Колектив «СОІК» сподівається, що скоро знову завітає в лікарню, але вже з більшою нагородою - статусом для усього закладу.

Сумщина:

18 листопада 2013 у КУ «Сумська міська клінічна лікарня №1» відбулася урочиста подія. Відзнакою чистоти було нагороджено два відділення - урологічне відділення та операційний блок. Процедура вручення статусу пройшла в урочистій обстановці. Зі сцени актового залу головний лікар Валентина Михайлівна висловила свої рефлексії стосовно події. Серед персоналу відділень, що номінувалися на статус, панувала урочиста атмосфера, багато пошуків, похвала на адресу лікарні та її адміністрації, у всіх був піднесений настрій. Можемо відмітити, що ця лікарня номер один у м. Суми. Своїм бажанням до дій вони дійсно підтверджують свою першість у всьому і відтепер з гордістю представляють Суми у всеукраїнському реєстрі закладів, що долучилися до проекту. Асоціація «СОІК» хоче висловити окрему подяку головному лікарю Домінас Валентині Михайлівні та головній медсестрі Івановій Оксані Володимирівні за їх ініціативність та наполегливість у будь-яких розпочатих справах. Вони висловили бажання та впевнено заявили, що ще 5 відділень лікарні готуються на отримати статус чистоти.

КЗ «Тростянецька ЦРЛ» відтепер можна знайти у реєстрі всеукраїнської програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Адже статус отримали два відділення: операційний блок, та хірургічне відділення. Вручення відбулось 5 грудня 2013 року. Був присутній головний лікар Плахтира Анатолій Анатолійович та заступник головного лікаря з медсестринства Чернець Алла Іванівна. Також, вітальне слово говорили завідувачі відділень та старші сестри медичні.

Вручення пройшло в домашній атмосфері. Персонал кожного відділення зібралися в холі і разом із спеціалістом «СОІК» Карпенко Ольгою розмістили таблички на вхідних дверях.

Херсонщина:

20 грудня 2013 року в Херсонській обласній клінічній лікарні в урочистій атмосфері проходила підсумкова конференція. Колектив лікарні обговорив усі головні події року та підвели різні підсумки. Організатором такого заходу з року в рік є головний лікар лікарні Клименко Віктор Леонідович. Він відмітив подарунками усіх старанних співробітників. На цьому заході була присутня спеціаліст асоціації «СОІК» Зубченко Людмила. Вона також проаналізувала роботу СОІК за рік, особливо приділила увагу Херсонському регіону та його участі у проекті «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». В той самий день відбулося вручення відзнаки трьом відділенням: стоматологічному, хірургічному та операційному блоку. Вони першими в регіоні пройшли аудит та здійснили усі заходи для того, аби отримати таке почесне звання. Особливо хочемо відмітити, що головна медсестра лікарні, голова асоціації медичних сестер Херсонської області Кузнецова Лілія Семенівна відіграла ключову роль на шляху до отримання

такого визнання. Вона запросила спеціаліста для проведення аудиту. Також, разом зі спеціалістом СОІК було організовано та проведено ряд лекційних занять у відділеннях лікарні. Сподіваємося, що статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» незабаром отримають і усі решта відділень закладу. Також, варто відмітити, що у регіоні було проведено роботу і у інших ЗОЗ.

Донеччина:

11 лютого 2014 року статусом «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» нагороджено КЛПУ «Обласна дитяча клінічна лікарня» міста Донецьк, зокрема це 7 відділень (відділення інтенсивної терапії та реанімації новонароджених, патології новонароджених, інтенсивної терапії та реанімації загального профілю, планової хірургії, пульмонологічне, неврологічне та отоларингологічне відділення). Цей заклад здобув відзнаку першим у Донецькому регіоні і дійсно може пишатися своїми досягненнями. Усі ці відділення оснащені необхідними засобами для забезпечення

санітарно-епідеміологічного режиму в лікувально-профілактичній установі, що підтверджено документально. Особливу відзнаку заслуговує персонал закладу, який володіє основними навиками та запобігає усім формам розповсюдження внутрішньо лікарняних інфекцій. Завдяки праці усіх фахівців закладу в тому числі завідувачів відділень, старших медичних сестер, головної медичної се-

стри, лікаря-епідеміолога та керівництва закладу здоров'я медичного персоналу та пацієнтів перебуває у безпеці.

Вперше у Донецьку статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» отримав приватний медичний заклад «Центр сімейної медицини», який цілком відповідає методичним рекомендаціям проекту та дотримується найвищого рівня гігієни. Це є багато-профільна медична установа, в штаті якої працює справжня команда фахівців в різних областях медицини, озброєних широким спектром сучасних діагностичних інструментів.

Харківщина:

У Харкові статус «чистого» має ще один медичний заклад – КЗОЗ «Харківський спеціалізований медико-генетичний центр», а саме усі вісім від-

ділень центру. Вручення відбулося 25 листопада 2013 року. Вручення відбувалося в дуже урочистій атмосфері, генеральний директор Гречаніна Олена Яківна виголосила гарну промову, привітала всіх з отриманням статусу, та зазначила, що це заслуга всіх працівників центру. Коли спеціаліст «СОІК» проводила аудит, то переконалася, що в закладі наявні всі системи, персонал розуміє важливість обробки рук та безпечні умови праці для своїх працівників і приділяють цьому питанню велику увагу. За ці моменти відповідає головна медсестра Ландберг Світлана Яківна, для якої безпека її працівників понад усе.

Матеріали підготували спеціалісти асоціації «СОІК» Галапац Надія, Січева Лідія, Івануляк Оксана, Зубченко Людмила, Карпенко Ольга, Іванова Ірина, Хеленюк Ольга

Шлях до отримання статусу

«ЧИСТА ЛІКАРНЯ БЕЗПЕЧНА ДЛЯ ПАЦІЄНТА» – нескладний та мотивуючий

В Рівненській області протягом 2013 року до участі в проекті було подано заявки від багатьох медичних закладів. Серед них особливо активну позицію постійно займав Рівненський обласний онкологічний диспансер. Нікому не секрет, що цей медичний заклад є специфічним, адже люди приходять туди найчастіше із останньою надією. Саме тому, аби максимально сприяти психологічному настрою та довірі пацієнта, приміщення диспансеру зроблено світлими, охайними, сучасними та комфортними. Як же все відбувалося від самого початку? За правилами проекту спеціалістом асоціації «СОІК» був здійснений аудит усіх відділень. Важливо відмітити, що результат показав – система гігієни практично в усіх відділеннях відповідає стандартам та заслуговувала визнання на загальнодержавному рівні. Однак, певні доопрацювання потрібно було зробити. Спеціалістом асоціації було видано рекомендації по до оснащення відділень професійними ємностями для знезараження виробів медичного призначення, в деяких відділеннях диспансерами для засобів гігієни та професійними двовідерними системами для прибирання.

У закладі було проведено низку семінарів. Особливо цікаво пройшов семінар-тренінг по правильному використанню двовідерної системи для прибирання «Вермоп». Усе відбулося досить активно та продуктивно, було висвітлено багато практичних питань, разом із молодшим медичним персоналом були опрацьовані практичні навички роботи із німецьким інвентарем. Усі запитання, які

піднімали старші медичні сестри відділень, не залишилися без відповідей. Варто відмітити, що проведення подібних семінарів є одним із кроків на шляху до отримання статусу. Важливим фактором на шляху до отримання відзнаки було те, що головний лікар закладу Григорій Іванович Максим'як, головна медична сестра Блохіна Віра Федорівна, старші медичні сестри та завідувачі відділень радо вітали ідею проекту, сприяли його здійсненню в їхньому закладі.

У розпал гарячого літа, 2 серпня 2013 року в обласному онкологічному диспансері відбулася подія – одразу шість відділень закладу були нагороджені статусом «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Вручення відбувалося в урочистій атмосфері, у залі присутніми були усі завідувачі відділень та старші медсестри відділень. Головний лікар Максим'як Григорій Іванович виступив із вітальним словом та особисто вручив кожному завідувачу сертифікат у вигляді яскравої таблички із зазначенням на ній статусу. Також, із вітальним словом виступила голова Рів-

продовження на стор. 6

початок на стор. 5

ненської Асоціації медичних сестер Романішина Людмила Костянтинівна. Вона відмітила, що онко диспансер є лідером на Рівненщині за критерієм якості чистоти та дотримання європейських стандартів гігієни. Разом зі спеціалістом Асоціації «Служба організації інфекційного контролю» Ольгою Хеленюк та медичним персоналом було здійснено урочисте розміщення табличок при вході у кожне номіноване відділення. Вона привітала кожен колектив відділення та зазначила, що така відзнака, це не одноразова похвала – це закріплення у свідомості кожного медичного працівника, не залежно від ланки, відповідальності за чистоту та гарантію безпеки для кожного пацієнта.

Так, як головний лікар зазначив у своєму виступі: «До кінця року весь онко диспансер буде мати статус», – так і сталося. На порозі нового року 26 грудня 2013 року п'ять відділень закладу було нагороджено відзнакою чистоти та якості. І як висновок – весь заклад віднині має статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Вручення пройшло не менш офіційно ніж попереднє. Присутніми були уся адміністрація, старші медсестри, завідувачі відділень. Ті, хто вже отримав таблички у серпні радо вітали номінантів. У своєму інтерв'ю журналістам телеканалу «Рівне 1» головний лікар зазначив: «Це була велика планомірна робота і ми йшли до неї поступово. Починалося з дрібниць, від роботи кожної санітарки кінчаючи організацією роботи усього диспансеру. Це не одноразова акція – це звання, яке буде підтримуватися в подальшій роботі закладу». Також, привітати номінантів прийшла голова Асоціації медичних сестер Романішина Людмила Костянтинівна. Вона подарувала усім старшим медсестрам дуже корисну річ – набори для контролю якості прибирання. Це, безумовно, допоможе їм у роботі і зможе вплинути на якість прибирання у закладі.

Ось такими поступовими, але впевненими кроками заклад здобув ще одне визнання і відтепер пишається ним.

Дещо іншими, але не менш розважливими і поступовими кроками до вершини успіху прийшов Хмельницький обласний перинатальний центр. У вересні 2013 року під час однієї з конференцій у Хмельницькій обласній лікарні, фахівці асоціації «СОІК» детально розповіли про умови проекту «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Першими у Хмельницькій області на участь у ньому зголосилися керівники Хмельницького обласного перинатального центру. І вже у жовтні фахівці з інфекційного контролю провели ретельний огляд всіх відділень.

Хмельницький обласний перинатальний центр створений у складі комунального закладу «Хмельницька обласна лікарня» Хмельницької обласної ради на виконання доручення Президента України з реалізації в Україні Національного проекту «Нове життя – нова якість охорони материнства та дитинства». Відповідно, в установі європейського зразка є сучасні індивідуальні та сімейні пологові палати з душевими кабінами і санвузлами,

операційні, післяпологові палати з новітнім устаткуванням. Хмельницький обласний перинатальний центр став десятим закладом подібного типу в Україні. Центр може приймати понад 2500 пологів на рік.

При проведенні огляду не залишилось непомітним те, наскільки чітко організована робота медперсоналу закладу. Система гігієни була налагоджена на належному рівні ще при першому візиті фахівця «СОІК», починаючи з обладнаних місць для знезараження рук і закінчуючи сучасною системою для прибирання та дезінфекції поверхонь. Не зважаючи на це, керівник медичного закладу Лариса Притуляк та старша акушерка Лілія Вахоніна прислухались до рекомендацій з боку «Служби організації інфекційного контролю». Через деякий час перинатальний центр дообладнали згідно єдиних стандартів проекту.

У передсвятковий день 18 грудня 2013 року всім одинадцятьма відділенням і медичному закладу загалом надано статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Мамі надію, що блакитна табличка на дверях нагадуватиме пацієнтам про кропітку роботу медпрацівників, а персоналу лікувальної установи допоможе тримати оборону перед внутрішньо-лікарняними інфекціями.

Отже, як бачимо, шлях до отримання статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» насправді є нескладним та мотивуючим. Адже, безумовно, кожен лікарняний заклад намагається працювати в режимі наказів та стандартів, які затверджені сьогодні МОЗ України. Власне тому, проектом асоціація «СОІК» підштовхує та рекомендує, в якому напрямку потрібно організувати та будувати гігієнічну модель лікарні. Беззаперечним залишається факт, що кожна лікарня починається з чистоти.

Хеленюк Ольга
Галапац Надія

Запорука чистих рук – вчасна та «розумна» антисептика

Яким лікарням ми довіряємо?

Що для більшості людей є показником хорошої лікарні?

Звичайно, це досвідчені лікарі і чистота в закладі. Мало хто захоче лікуватись у видатного лікаря в антисанітарних умовах. Всім зрозуміло, що чистота окрім естетичної краси, ще й попереджає ВЛІ, а дезінфікуючі засоби займають в цьому чи не найважливішу роль. Адже чиста лікарня є безпечною для кожного пацієнта. В такій лікарні пацієнт швидше одужує та повертається додому. Якісне обслуговування підвищує статус лікарні в очах МОЗ і пацієнтів. Тому до придбання і використання дезінфікуючих засобів треба ставитись дуже помірковано. В наказі МОЗ України № 236 від 4.04.2012 року «Про організацію контролю та профілактики післяопераційних гнійно-запальних інфекцій, спричинених мікроорганізмами, резистентними до дії антимікробних препаратів» в пункті 9.11. сказано: «Медичним персоналом хірургічна обробка рук проводиться із застосуванням різних спиртових (понад 65,0%) антисептичних засобів, методом їх втирання в кисті рук та передпліччя, включаючи ліктьові суглоби. Для цього засіб наноситься на руки порціями і втирають у шкіру (експозиція 1,0-1,5 хв.)»

Пункт 9.17. направлений на догляд за шкірою рук, в ньому рекомендують: «Після закінчення операції/процедури медичні працівники рукавички знімають, руки обробляють спиртовмісним засобом, а потім спеціальним засобом для догляду за шкірою рук».

Якщо проаналізувати ринок антисептиків України, то на третину він не відповідає вимогам МОЗ. Деякі антисептики в

якості діючої речовини містять поліганідіни, ЧАС (Бонасепт, Біолонг, Полісофт, ДезОр, Аквін), у деяких відсоток спирту нижчий 65% (Calgonit Handedeskition (30%), НОР-експрес (55%), Манорм (60%), Дезодерм (63%), Кутасепт (63%), Біонул Сілфур (60-70%)) і лише деякі відповідають стандартам.

Якісний антисептик має містити в своєму складі 65% спирту, бажано етилового, допускається композиція спиртів, але їх кількість все одно повинна бути не менше зазначеної цифри. Також, рекомендовано, щоб у складі антисептика містились функціональні добавки по догляду за шкірою. Саме здорова шкіра є найбільш безпечною і для персоналу і пацієнтів.

Якість, гарантована виробником, також займає не останнє місце. Такий важливий і необхідний в практиці кожного лікаря, і взагалі кожного члена медичного персоналу, продукт має бути високоефективний, швидкодіючий, раціональний у використанні.

Враховуючи всі ці важливі моменти, компанія «Лізоформ Др. Ханс Роземанн ГмбХ», Німеччина, розробила новий антисептик «Неосептін», який поєднав в собі німецьку якість, високу ефективність, безпечність для персоналу і пацієнтів, зручність у використанні.

Саме «Неосептін» відповідає всі вимогам поставленим МОЗ: спирту майже 80%, в своєму складі містить молочну кислоту, гліцерин, що пом'якшують шкіру. Таким чином, «Неосептін» захищає шкіру з усіх сторін: і від патогенної флори, і від пересихання, і від дискомфорту та тріскання. Використовуючи «Неосептін», ви будете мати

доглянуті і «безпечні» руки. Бо якісний антисептик – це перша допомога лікарю в боротьбі з ВЛІ і впевнений результат при будь-якій ситуації!

Демуз Світлана
Спеціаліст асоціації «СОІК»
в галузі антисептиків

